

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

školní družiny při Základní škole
a Mateřské škole v Nedvědici

OBSAH

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika a umístění školní družiny
3. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení docházky uchazečů
4. Ekonomické podmínky
5. Materiální podmínky
6. Personální podmínky
7. Provoz a režim školní družiny
8. Cíle ŠVP školní družiny
9. Organizace a formy vzdělávání ve školní družině
10. Metody práce
11. Klíčové kompetence
12. Obsah zájmově vzdělávacího programu ŠD
13. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
14. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
15. Časový plán

Přílohy

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program školní družiny při Základní škole a Mateřské škole v Nedvědicích

Adresa školy: Základní škola a Mateřská škola Nedvědice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
592 62, Nedvědice 80

IČ: 43380107

DIČ: 0043380107

Jméno ředitelky školy: Mgr. Eva Šimečková

Telefon: 566 565 223

E-mail: reditelka@zsnedvedice.cz

Zřizovatel školy: Městys Nedvědice

593 62, Nedvědice 42

Telefon: 566 566 131

E-mail: mestys@nedvedice.cz

Dokument je platný od: 1. 9. 2022

2. Charakteristika a umístění školní družiny

Základní škola a Mateřská škola Nedvědice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace, je venkovská, plně organizovaná škola, která byla postavena na okraji městyse u rybníka.

Školní družina je součástí základní školy, je rozdělena do tří oddělení, které jsou umístěny v přízemí budovy B a v přízemí budovy C.

Školní družina využívá veškeré prostory školy, jak vnitřní (školní kuchyňka, počítačová učebna aj.), tak i přilehlé školní hřiště.

Snahou školní družiny je, aby účastníci (dále jen žáci) hodnotně trávili volný čas v době mimo vyučování, prohlubovaly a upevňovaly si znalosti, vědomosti a postoje /kompetence/, které mohou využívat v běžném životě.

Při docházce do školní družiny žáci plní úkoly vyplývající z celoročního plánu školní družiny, který je postaven na zájmové, rekreační a odpočinkové činnosti.

Základní princip práce ve školní družině je hra a zážitek.

Žáci jsou získáváni ke spolupráci vhodnou motivací, je jim zprostředkován kladný citový prožitek z navozených situací ve školní družině. Obsah činností je přiměřený věku, je kladen důraz na požadavek dobrovolnosti. Vychovatelky se snaží, aby náplň činností byla atraktivní a pestrá.

Žáci mají možnost seberealizace a vytváření žádoucích sociálních kontaktů.

3. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončení docházky účastníků školní družiny

Žáci jsou přijímáni k pravidelné docházce do školní družiny na základě řádně vyplněných údajů zákonnými zástupci na zápisních lístcích vždy na jeden rok. O přijetí nebo nepřijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Přednost mají žáci 1. - 4. třídy.

Žáci 5. ročníku budou přijati, pokud nebude naplněna kapacita 80 žáků, podle kritéria:

- dojíždějící,
- zaměstnaných rodičů.

- podle data narození.

Zákonní zástupci **jsou povinni** informovat o zdravotním stavu žáka, o veškerých změnách, které nastanou.

V průběhu docházky do školní družiny **mají právo** zákonní zástupci své dítě kdykoliv odhlásit o ukončení vzdělávání ve školní družině na základě písemného návrhu.

O ukončení vzdělávání ve školní družině **má právo** i ředitelka školy na základě písemného návrhu vychovatelky školní družiny z důvodu porušování Vnitřního řádu školní družiny nebo Školního řádu Základní školy a Mateřské školy Nedvědice.

4. Ekonomické podmínky

ŠD vybírá poplatek, který je stanoven ředitelkou školy a je uveden v příloze vnitřního řádu školní družiny. Platba probíhá **převodem na účet školy** buď jednorázově do konce října nebo 2x ročně, a to:

- za I. pololetí do konce října
- za II. pololetí do konce ledna

V mimořádných případech lze poplatek za školní družinu lze platit hotově vedoucí vychovatelce školní družiny.

5. Materiální podmínky

Pro úspěšnou činnost školní družiny je důležité materiální zázemí, prostory, nábytek a vybavení. Jednotlivá oddělení jsou vybavena hračkami a hrami. V každém oddělení je radiopřehrávač, dvě oddělení jsou vybavena televizí, v jednom oddělení se nachází interaktivní obrazovka. Žáci mohou využít k volnočasové četbě dětské časopisy.

K pracovním činnostem je školní družina vybavena výtvarným a spotřebním materiálem, který je podle potřeby doplňován.

Pro realizaci zájmových a odpočinkových činností využívá školní družina školní zahradu (dvůr, školní hřiště), tělocvičnu, cvičnou kuchyň a počítačovou učebnu.

Vnitřní a venkovní prostory školní družiny splňují bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů.

6. Personální podmínky

Personální obsazení školní družiny je zajištěno vychovatelkami, které jsou seznámeny s koncepcí školy.

Výchovné působení vychovatelek vychází z požadavků pedagogiky volného času.

Vychovatelky školní družiny se během celého roku i nadále vzdělávají v dané problematice.

7. Provoz a režim školní družiny

Provozní doba školní družiny:

- Ráno před vyučováním 6,15 – 7,15
- Odpoledne po vyučování 11,00 – 16,00

Režim školní družiny:

- 6,15 – 7,15 odpočinkové, zájmové činnosti
- 11(12) - 13,00 oběd, odpočinkové činnosti, četba knih na pokračování
- 13,00 - 14,00 zájmové a rekreační činnosti
- 14,00 - 15,00 vycházky, pobyt na hřišti
- 15,00 - 16,00 odpočinkové a relaxační hry, didaktické hry, individuální příprava na vyučování

Odchody ze školní družiny jsou stanoveny tak, aby nebyla narušena plánovaná výchovná činnost, tzn. do 13. hodin, poté až od 14:30.

Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem, může ředitel v době školních prázdnin přerušit činnost školní družiny.

V případě distanční výuky budou vychovatelky připravovat pro žáky různé materiály na rukodělnou činnost, které budou k dispozici pro všechny zájemce.

V případě mimořádné epidemiologické situace se ŠD řídí nařízením vlády a Ministerstva zdravotnictví.

8. Cíle ŠVP školní družiny

- umožnit žákům, aby se odreagovaly a uvolnily,
- zabezpečit jim pocit bezpečí a klidu,
- rozvíjet osobnost jedince – získání zkušeností a informací, učení se po celý život,
- rozvíjet v žácích samostatnost, ale i schopnost pracovat v kolektivu, pomáhat slabším a mladším spolužákům,
- posilovat a prohlubovat pozitivní vztah k přírodě a k ochraně životního prostředí,
- prohlubovat všeobecný přehled pomocí her v návaznosti na učivo,
- osvojit si základy slušného chování a komunikace, nácvik péče o pořádek a čistotu prostředí,
- utvářet vědomí národní a státní příslušnosti – národnostní, kulturní a jazykové, náboženská identita každého jedince, poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic – ctít kulturní zvyky a tradice jiných zemí a seznamovat se s nimi.

9. Organizace a formy vzdělávání ve školní družině

- **Pravidelné činnosti** – režim dne, režimové momenty (přechody, sebeobslužné činnosti), výtvarná a pracovní činnost, hry na hřišti, relaxační činnosti, esteticko-výchovné činnosti.
- **Spontánní aktivity** – spontánní hra dětí a volba her dle vlastního výběru, využití relaxačních zón (na koberci, na zahradě aj.).
- **Odpočinkové činnosti** – klidové – klidové činnosti po obědě (četba časopisů, knih, vyprávění, kreslení), rekreační činnost, kompenzace zátěže ze školního vyučování.
- **Zájmové činnosti** – umožňují dětem seberealizaci, poznávání vlastivědných i přírodovědných zajímavostí, sportovní činnosti, rukodělné činnosti.
- **Příprava na vyučování** – didaktické hry, tematické vycházky, doplňovačky, rébusy, omalovánky, křížovky, hry s písmeny, číslicemi, psaní domácích úloh, jen v

nejnutnějším případě po 15.00 hodině (se souhlasem rodičů a při vhodných podmínkách podle možností ŠD).

- **Příležitostné akce – výlety**, celodružinové akce, soutěže.

10. Metody a formy práce

- diskuse
- komunikační kruh
- vypravování
- didaktické hry
- hry v přírodě a na hřišti
- výtvarné a pohybové aktivity
- rozvoj čtenářské gramotnosti
- kritické myšlení
- výlety, kultura

11. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učí se s chutí, započatou práci dokončí
- získané vědomosti dává do souvislostí
- získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích
- umí zhodnotit svoji práci

Kompetence k řešení problémů

- užívá logických, matematických i empirických (smyslových poznání) postupů
- dokončuje započaté činnosti
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli a hledá způsoby řešení
- rozlišuje správná a chybná rozhodnutí

Komunikativní kompetence

- komunikuje kultivovaně, bez ostychu s dětmi i dospělými, naslouchá druhým
- vyjadřuje své pocity řečí, gestem

- své myšlenky, sdělení odpovědi a otázky vyjadřuje vhodně formulovanými větami

Kompetence sociální a interpersonální

- rozhoduje o svých činnostech
- k povinnostem přistupuje odpovědně
- dokáže přijmout kompromis
- respektuje pravidla, názory druhých, umí spolupracovat v týmu
- odpovídá za své činnosti, projevuje ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování

Kompetence pracovní a občanské

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- uvědomuje si svá práva a práva druhých, vnímá agresivitu a šikanu a dovede se jim bránit
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- odhaduje rizika svých nápadů, chová se odpovědně s ohledem na zdraví své i druhých
- podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí

Kompetence k trávení volného času

- zná možnosti smysluplného trávení volného času
- umí si vhodně vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- nebojí se a umí říci „NE“ nevhodným nabídkám

12. Obsah zájmově vzdělávacího programu školní družiny

Obsah vzdělávání ŠD navazuje v některých částech na ŠVP školy a je uspořádán podle tematických celků, které zahrnuje RVP do učebního plánu pro I. stupeň ZŠ. „Člověk a jeho svět“ a vychází z koncepce školy.

Obsah zájmově vzdělávacího programu má pět částí:

1. **Místo, kde žijeme:** vztah ke škole, městu, státu, organizace školy i družiny, poznávání okolí, orientace v prostoru a čase, bezpečnost cesty do školy, na vycházkách,
2. **Lidé kolem nás:** příbuzenské vztahy v rodině, vztahy ve škole, mezi dětmi, pravidla soužití, slušného chování, základní lidská práva a práva dítěte, principy demokracie, práva a povinnosti
3. **Lidé a čas:** regionální pověsti, báje, tradice, zvyky, odlišnost způsobu života, orientace v čase, denní režim a vytváření pravidelných návyků
4. **Rozmanitosti přírody:** rozmanitosti živé i neživé přírody, ročních období a jejich proměny, vliv člověka na přírodu a její ochrana, pravidla chování v přírodě
5. **Člověk a jeho zdraví:** zdravý životní styl, pitný režim, životospráva, udržování tělesné kondice, osobní hygiena a čistota, ochrana před úrazy, učení se ošetřit drobná poranění

Žáci se učí:

- pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, což vede k ucelenému pohledu na svět
- poznávat sebe i okolí, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých (z RVP)

13. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Motivujeme a podněcujeme všechny žáky nejen talentované, ale i např. zdravotně oslabené, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Při začleňování do volnočasových aktivit jim bude věnována průběžná zvláštní pozornost, individuální přístup a pomoc.

14. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Vychovatelky eliminují možné úrazy poučením žáků o bezpečnosti při pobytu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů i předmětů denní potřeby a jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při sportu. Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a v případě požáru. Zápis o poučení je prováděn do třídní knihy školní družiny.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna Vnitřním řádem ŠD a žáci se řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků.

Za žáky ve školní družině po celou dobu odpovídá vychovatelka. V době odchodu dětí do kroužků a zpět, odpovídá vedoucí kroužků.

Vychovatelka dbá na to, aby nebyl překročen limit 25 žáků při vycházkách, snaží se minimalizovat nebezpečí úrazů, zajišťuje první pomoc, informuje rodiče. Vyplňuje patřičnou dokumentaci.

Ve školních družinách je umístěna i lékárnička, jejíž vybavení je pravidelně kontrolováno.

Vychovatelky školní družiny se pravidelně zúčastňují školení BOZP.

15. Časový plán

Časový plán naší ŠD je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu – čtyř (popř. pěti) let. Výhodou vytvoření plánu je možnost výběru činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků v oddělení, s nímž pracují. Toto uspořádání umožňuje reagovat na změny i na různou skladbu žáků v těchto odděleních.

Stanovení přesného časového plánu je náročné v tom, že do školní družiny chodí žáci různého věku, proto nemůžeme vymezovat činnost určité věkové skupiny.

Zpracovala: Hana Bublánová vedoucí vychovatelka